EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.5.30.
COM(2012) 324 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Portugália 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Portugália 2012-2016 közötti időszakra vonatkozó stabilitási programjáról szóló tanácsi véleményről

{SWD(2012) 324 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Portugália 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Portugália 2012-2016 közötti időszakra vonatkozó stabilitási programjáról szóló tanácsi véleményről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[2],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira[3],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.

(2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról

---

1 HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
2 COM(2012) 324 final.
3 P7_TA(2012)0048 és P7_TA(2012)0047.

szóló határozatot[4], melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

(3) A Tanács 2011. július 12-én ajánlást fogadott el Portugália 2011. évi nemzeti reformprogramjáról.

(4) A Bizottság 2011. november 23-án elfogadta a második éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció második európai szemeszterét.

(5) Az Európai Tanács 2012. március 2-án jóváhagyta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás normál feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.

(6) Az Európai Tanács 2012. március 2-án arra is felkérte az Euró Plusz Paktumban részt vevő tagállamokat, hogy vállalásaikat kellő időben nyújtsák be ahhoz, hogy azokat stabilitási vagy konvergenciaprogramjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba beépíthessék.

(7) Portugália 2012. május 2-án benyújtotta a 2012–2016 közötti időszakra vonatkozó, stabilitási programját és 2012. május 7-én nemzeti reformprogramját.

(8) A Tanács 2011. május 17-én elfogadta a 2011/344/EU végrehajtási határozatot, amely középtávú pénzügyi támogatást bocsát Portugália rendelkezésére a 2011–2014 közötti hároméves időszakra az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról szóló, 2010. május 11-i 407/2010/EU tanácsi rendelettel összhangban. Az ehhez társuló, ugyanazon a napon aláírt egyetértési megállapodás és annak egymást követő kiegészítései meghatározták a pénzügyi segítség folyósításának gazdaságpolitikai feltételeit.

(9) Portugália számos fronton eredményeket ért el, azonban továbbra is jelentős kihívásokkal kell szembenéznie. A költségvetési célok megvalósítása továbbra is döntő fontosságú, ha a kormány a programidőszakban újból teljes piaci hozzáféréshez kíván jutni. Annak érdekében, hogy minél alacsonyabbak legyenek a 2012-es költségvetési célok kockázatai, kiemelten fontos a program strukturális költségvetési intézkedéseinek gyors és határozott végrehajtása. Ezzel egyidejűleg a kormánynak olyan reformokra kell összpontosítania, amelyekkel kezelhetők Portugália versenyképességi kihívásai. A 2012. évi költségvetés nem vette át a „fiskális leértékeléssel” kapcsolatos korábbi terveket. Ennélfogva még fontosabb a munkaerő- és termékpiacokkal kapcsolatos olyan további strukturális reformok mihamarabbi elfogadása, amelyek a munkaerő-költségek csökkentésére, a rugalmasság fokozására és a piacra lépés akadályainak korlátozására irányulnak. A reformok útjában álló, mélyen beágyazott hagyományos érdekek legyőzéséhez kitartásra és eltökéltségre lesz szükség a kormány részéről.

[4] A Tanács 2012. április 26-i 2012/238/EU határozata.

(10) A gazdasági kiigazítási program harmadik felülvizsgálata összességében arra a következtetésre jutott, hogy az egyetértési megállapodásban meghatározott feltételek végrehajtása Portugáliában jó úton halad. Az ország a GDP 5,9 %-ának megfelelő 2011-es költségvetési hiánycélt még túl is teljesítette a GDP 3,5 %-át kitevő banki nyugdíjalapok állami rendszerbe történő transzferje révén. 2011-ben a GDP-arányos strukturális konszolidáció ezen egyszeri intézkedés ellenére is jelentős, 3,5 %-os szintet mutatott. A bankok jó úton haladnak afelé, hogy az év végéig teljesítsék a programban rögzített tőkekövetelményeket, de tőkepozíciójukon 2012-ben tovább kell javítaniuk, a program követelményeinek, valamint az Európai Bankhatóságnak az államadósság fedezésére, a speciális helyszíni vizsgálati programra és a banki magánnyugdíjalapok tervezett transzferjére vonatkozó követelményeinek megfelelően.

(11) 2011-ben az export és a fogyasztás a vártnál jobban teljesített, ami az előrejelzésekhez képest valamelyest mérsékelt GDP-visszaesést eredményezett. 2011 negyedik negyedévében és 2012 elején azonban gyengült a belső kereslet, drasztikusan emelkedett a munkanélküliség és a vállalkozói bizalom is romlott. A Bizottság tavaszi előrejelzése szerint a 2012-re vonatkozó kilátások romlást mutatnak és becslések szerint – az ősszel előre jelzettnél 3 százalékponttal magasabb – 3,3 %-os lesz a GDP-visszaesés. A gazdasági növekedés 2013-ban is gyengébb lesz majd az eredetileg vártnál. A portugál export EU-n kívüli piacirészesedés-növekedése és az import jelentős visszaesése ez idáig rendkívül gyors külső korrekciót eredményezett, amely tartóssága azonban kérdéses. Portugália tetemes külső adóssága miatt további jelentős strukturális kiigazítások szükségesek.

(12) A 2012. évi költségvetés 4,5 %-os GDP-arányos költségvetési hiányt irányoz elő, ami megfelel a gazdasági kiigazítási program követelményeinek és a túlzotthiány-eljárás keretében a Tanács Portugáliához intézett ajánlásainak. A stabilitási programban ismertetett középtávú költségvetési konszolidációs tervek szintén összhangban állnak a gazdasági kiigazítási programban meghatározott, a hiányra vonatkozó értékekkel, és 2013-ra várhatóan 3 %-os lesz a hiány-GDP arány. A 2012. évi költségvetés a GDP 5 %-át meghaladó – állandó strukturális intézkedésekből álló – konszolidációs intézkedéseket is tartalmaz Az intézkedések kétharmada a kiadási oldalon található, ide sorolható a közszférabeli fizetések és nyugdíjak csökkentése, az állami alkalmazottak számának (teljes munkaidős egyenérték) 2 %-os csökkentése, valamint az állami tulajdonban lévő vállalkozások racionalizálása. A bevételi oldalon a költségvetés kilátásba helyezi az adómentességek csökkentését, az általános héamérték alá vont termékek és szolgáltatások számának bővítését, a személyi jövedelemadó, a társasági adó és a jövedéki adó megemelését, valamint az adókikerülés és adócsalás elleni küzdelem fokozását. Becslések szerint tovább csökken a hiány, amely 2014-ben a GDP 1,8 %-ának, 2015-ben pedig 1 %-ának felel majd meg. A költségvetési célok fő kockázatai elsősorban az állami tulajdonú vállalatok ágazatához, illetve a helyi és regionális önkormányzatokhoz fűződnek. A strukturális egyenleg tekintetében a strukturális költségvetési kiigazítás 2011–2012-ben várhatóan meghaladja a GDP 7 %-át. A GDP 0,5 %-ának megfelelő középtávú költségvetési cél kellőképpen tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit. Az államadósság 2013-ban 115,7%-os GDP-arányos csúcsértéket ér el, majd fokozatosan csökkenni fog.

(13) A gazdasági kiigazítási program sikeressége döntően függ a gazdaság évtizedes stagnálásáért felelős merevségek és szűk keresztmetszetek felszámolására irányuló, átfogó strukturális reformok végrehajtásától. Portugália mostanáig figyelemreméltó előrelépéseket tett. Jó úton halad a munkaerőpiac, az egészségügy, a lakhatás, az

igazságszolgáltatás, valamint a csődeljárási és általános szabályozás – többek között a versenyszabályozási keret – területén folytatott mélyreható és ambiciózus reformprogram. A privatizáció is kifejezetten sikeres volt eddig. A hálózatos iparágak eredményei viszont vegyesek. Különösképpen az energiaágazatban kell olyan átfogó stratégiát kidolgozni, amely a túlzott mértékű járadékok problémájának megoldása révén segít felszámolni az ágazat növekvő adósságát.

(14) A strukturális alapoknak a fiatalok foglalkoztatására és a versenyképességre (különösen a kkv-k esetében) összpontosító stratégiai átprogramozása folyamatban van. Az új intézkedések fokozott fellépést eredményeznek az foglalkoztatási startkártya, a képzések és szakmai képesítések, valamint a kkv-k forráshoz jutása területén.

(15) Portugália számos vállalást tett az Euró Plusz Paktum keretében. E vállalások, illetve a 2011-ben előterjesztett kötelezettségvállalások végrehajtása a versenyképesség és a foglalkoztatási ráta javításához, valamint az államháztartási fenntarthatósághoz és a pénzügyi fenntarthatóság fokozásához kapcsolódnak.

AJÁNLJA, HOGY Portugália a 2012–2013 közötti időszakban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

hajtsa végre a 2011/344/EU végrehajtási határozatban megállapított, valamint a 2011. május 17-i egyetértési megállapodásban és annak későbbi kiegészítéseiben tovább pontosított intézkedéseket.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök